

SÈRIE 3

La prova consta de quatre exercicis. L'exercici 1 és comú, mentre que els exercicis 2, 3 i 4 estan agrupats en dues opcions (A i B), escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i resoleu els tres exercicis de l'opció triada.

Exercici de traducció (5 punts).

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa:

“És conegut que August va ser molt moderat i sense sospita de cap vici. Va viure primer al costat del fòrum romà en la casa que havia estat de l'orador Calb; després al Palatí en unes estances modestes, en les quals hi havia uns petits pòrtics i unes habitacions sense cap marbre ni paviment luxós. I durant quaranta anys va romandre en el mateix dormitori a l'estiu i a l'hivern”.

OPCIÓ A**Exercici de morfosintaxi (1 punt)**

Augustum continentissimum fuisse és una estructura anomenada d'infinitiu no concertat; *Augustum* fa la funció de subjecte de *fuisse*.

Exercici de llengua, literatura o civilització romanes (2 punts)

Les respostes correctes són

1. c, 2. b, 3. a, 4. a

Exposició d'un tema de literatura o civilització romanes (2 punts)

El següent redactat és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

Filocomàsia és la jove esclava cortesana (de fet, però, lliure de naixença) enamorada de Plèusicles. Mentre ell és fora, el soldat la rapta i se l'endu a Efes. És una noia llesta i astuta que participa activament en la mentida ordida per Palestrió per enganyar Esceledre, el seu guardià. Quan Plèusicles arriba a Efes amb la voluntat d'endur-se-la i s'hostatja a casa del veí del soldat, els dos amants es veuen en secret aprofitant un forat que ha obert Palestrió a la paret mitjanera. Esceledre els descobreix i Palestrió s'inventa un pla per fer creure a l'esclau que no es tracta de la mateixa noia, sinó que existeixen dues germanes bessones.

Acrotelèucia és una altra noia jove i bella, cortesana d'un vell que és veí del soldat. És llesta i està disposada a complaure en tot el seu client. Així amb el seu consentiment, es fa passar per la seva esposa i fingeix voler-se'n divorciar, perquè està enamorada del soldat i vol fugir amb ell: és la manera d'aconseguir que aquest alliberi Filocomàsia.

Milfidipa és una serventa d'Acrotelèucia, més gran que ella, que l'ajuda a perpetrar el pla ordit per Palestrió. Serà l'encarregada de portar-li l'anell d'Acrotelèucia, perquè aquest li doni al soldat com a senyal del seu enamorament i com a compromís de la voluntat que té d'abandonar el seu fals marit.

OPCIÓ B**Exercici de morfosintaxi (1 punt)**

L'antecedent de *quae* és *domo*; ho és perquè és l'únic mot de l'oració principal amb el qual concorda en gènere i nombre.

Exercici de llengua, literatura o civilització romanes (2 punts)

Les respostes correctes són

1. **d**, 2. **a** , 3. **b** , 4. **b**

Exposició d'un tema de literatura o civilització romanes (2 punts)

El següent redactat és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

Tarragona conserva diverses restes romanes ubicades fora del recinte emmurallat. L'amfiteatre, edifici de forma oval amb graderies al voltant d'un espai anomenat 'arena', on es desenvolupaven les lluites de gladiadors, les lluites entre feres i les lluites entre homes i feres. El teatre, edifici de forma semicircular amb graderies construïdes al voltant d'un espai anomenat *orchestra* i amb un escenari fix, on es representaven diversos gèneres teatrals com ara les comèdies i les tragèdies. La necròpolis que és l'àrea funerària tardoromana més important d'occident, així com el monument funerari anomenat "Torre dels Escipions", sobre la via Augusta. L'aqüeducte anomenat de Les Ferreres o Pont del Diable, que duia aigua des del riu Francolí fins la part alta de Tàrraco. L'arc de Berà, arc triomfal situat sobre el traçat de la via Augusta, que fou construït probablement per marcar els límits territorials de Tàrraco. La pedrera del Mèdol, un dels llocs d'on s'extreia la pedra per construir els edificis més importants de la ciutat. Les vil·les suburbanes d'Els Munts –un gran complex agrícola amb una part privada molt luxosa de la qual es conserven restes de termes, paviments amb mosaic, revestiments de marbre, etc.- i la vil·la de Centcelles, sobre la qual fou construït el mausoleu d'un personatge molt important. La ciutat també conserva restes del primer port del s. II aC.

SÈRIE 4

La prova consta de quatre exercicis. L'exercici 1 és comú, mentre que els exercicis 2, 3 i 4 estan agrupats en dues opcions (A i B), escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i resoleu els tres exercicis de l'opció triada.

Exercici de traducció (5 punts).

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa:

“August després de dinar, vestit i calçat, descansava una estona, tapant-se els ulls amb la mà. Després de sopar es retirava a la seva petita llitera de treball; allí romania molta part de la nit. Traslladant-se finalment al llit, no dormia pas més de set hores i no pas de forma contínua, ans es despertava tres o quatre vegades en aquest interval de temps”.

OPCIÓ A**Exercici de morfosintaxi (1 punt)**

Opposita ad oculos manu és una construcció anomenada d'ablatiu absolut o participi no concertat; consta d'un nom en ablatiu (*manu*) amb el qual concorda un participi (*opposita*), del qual depèn un complement circumstancial (*ad oculos*).

Exercici de llengua, literatura o civilització romanes (2 punts)

1. b, 2. d, 3. a, 4. c

Exposició d'un tema de literatura o civilització romanes (2 punts)

El següent redactat és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

Publi Virgili Maró va néixer prop de Màntua el 70 aC; va estudiar a Roma i a Nàpols; l'any 42 aC va ser desposseït de l'heretat paterna, quan hi va haver la distribució de terres als veterans que havien lluitat a la batalla de Filipos en el bàndol d'Octavi i Marc Antoni contra els assassins de Cèsar; va entrar a formar part del cercle literari de Mecenes, a l'ombra de l'emperador August. Al final de la seva vida va emprendre un viatge a Grècia on va emmalaltir fins a morir a Bríndisi en el viatge de retorn a Itàlia. L'obra a què es refereix el text és *L'Eneida*, el poema èpic que conta la història d'Eneas des de la seva fugida de Troia, quan és assaltada pels grecs, fins la seva arribada a Itàlia per fundar la ciutat d'on sorgirà la nissaga dels romans. A més d'Eneas, l'obra té dos altres protagonistes importants: Dido, reina de Cartago que és abandonada per Eneas per ordre dels déus, i Turn, cap dels rútuks, contra qui lluita l'heroi per l'amor de Lavínia. August, en impedir que els amics de Virgili destruïssin l'obra inacabada, va evitar que Troia –que ja havia cremat una primera vegada amb l'entrada dels grecs–, tornés a cremar de forma metafòrica, en la mesura que destruint l'obra, es destruïa també el relat de la desfeta de la ciutat. Amb la frase “he cantat pasturatges, conreus i cabdills”, l'epitafi es refereix a les tres obres que va escriure Virgili: els “pasturatges” són *Les Bucòliques*; els “conreus”, *Les Geòrgiques*, i els “cabdills”, *L'Eneida*.

OPCIÓ B**Exercici de morfosintaxi (1 punt)**

In lectum deinde transgressus és una construcció anomenada de participi concertat; *transgressus* concorda amb *Augustus*.

Exercici de llengua, literatura o civilització romanes (2 punts)

1. La inexorabilitat de la mort (o un concepte similar); 2. L'elogi de la vida senzilla (o un concepte similar); 3. La immortalitat del poeta i de la seva obra (o un concepte similar); 4. La necessitat d'aprofitar el moment present (o un concepte similar).

Exposició d'un tema de literatura o civilització romanes (2 punts).

El següent redactat és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

A les termes romanes hi havia el següents àmbits caldejats: el *tepidarium*, el *caldarium* i el *laconicum* o la *sudatio*. El tepidari era una sala temperada on no solia haver-hi aigua, amb uns bancs on s'asseien els banyistes mentre s'acostumaven al canvi de temperatura entre el frigidari i el caldari. El caldari era la sala per prendre el bany calent; hi havia banyeres d'aigua calenta, que formaven uns graons on reposaven els banyistes, i també una pica amb aigua freda per tal que els usuaris poguessin remullar-se. Finalment hi havia dos tipus de sauna: la *sudatio* o sauna humida i el lacònic o sauna seca, sala semicircular proveïda d'una obertura al sostre que permetia alliberar temperatura en cas de massa escalfor. La calefacció de totes aquestes sales s'aconseguia mitjançant la circulació de l'aire calent generat per un forn de llenya subterrani. L'aire circulava a través de l'*hipocaustum* –un espai buit existent entre el paviment per on circulaven els usuaris i el terra de l'edifici- i de 'espai intermedi d'un sistema de doble paret; en el cas del lacònic la paret estava proveïda d'uns petits forats per on sortia directament vapor d'aigua. Les termes eren un lloc d'esbargiment amb una funció triple: mantenir la higiene personal, exercitar el cos amb l'exercici físic i fomentar la vida social dels ciutadans. A Catalunya s'han trobat restes de termes públiques a Lleida, a Barcelona, a Badalona, a Sant Boi del Llobregat, a Empúries, a Caldes de Montbui, a Caldes de Malavella, etc.”